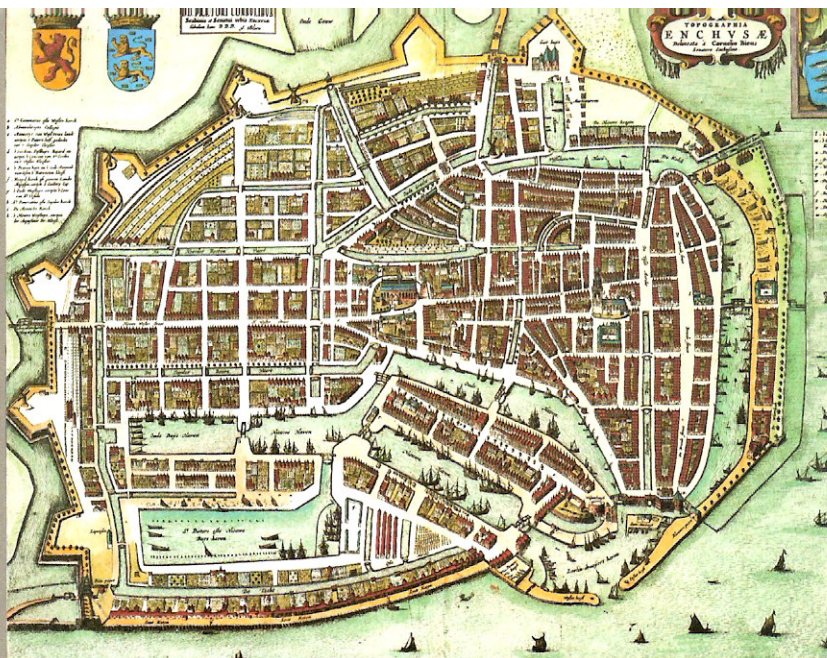

Tekst: Alex Kussendrager

HET LANTAARNLOOD VAN ENKHUIZEN

In het archief van de gemeente Enkhuizen bevindt zich een *Notificatie* uit 1736 aan alle schippers die de haven van Enkhuizen binnenliepen, zowel binnenschepen als zeeschepen, dat zij jaarlijks een *vuurlood* aan moesten aanschaffen.

Een vuurlood was voor de dekking van de kosten van de lantaarn op het Deensehoofd dat op verzoek van de binnenschippers in 1736 was opgericht. Het lantaarngeld bedroeg in de 18e eeuw 8 stuivers per jaar (*OAE, berg. nr. 1956*), tot 1921 was dit één gulden per jaar.

Op het lood staat het stadswapen van Enkhuizen (de drie haringen) en een ingeslagen nummer. Het ingeslagen nummer zijn de laatste twee cijfers van het jaartal (type WD*).

Alleen in 1900 staat er een volledig jaartal op het loodje.

De heer Peereboom, oudvisser uit Marken, heeft mij verteld dat de loodjes in 1921 toen hij begon te varen op Enkhuizen, niet meer in gebruik waren en dat het bewijs van betaling een papieren kwitantie was. Het loodje heeft meerdere benamingen, namelijk, havengeld, paalkistpenning of vuurpenning.

Aan de hand van de gegevens welke ik tot voor kort bezat ging ik er vanuit dat dit type loodjes van ± 1850 tot 1921 in gebruik zijn geweest omdat het oudste loodje wat ik kende het getal "50" heeft. Voor 1850 was er waarschijnlijk een ander type in gebruik met het volledige jaartal (type WCB*).

Een loodje met een jaar tussen "19" en "50" was ik nog niet tegen gekomen. Een afbeelding van Jan den Das (West-

Frisiae 4) met "23" bracht mij echter aan het twijfelen.

Zou dit 1923 moeten zijn? Dat kon toch niet waar zijn en 1823 ook niet..... Op veiling 105 van Jean Elsen & ses Fils is kort geleden onder lotnummer 1039 een loodje met "33" aangeboden.

Hierdoor ben ik er nu wel van overtuigd dat dit type loodjes wel degelijk vóór 1850 in gebruik zijn geweest.

Om nu een zo volledig mogelijk overzicht te maken wil ik vragen welke loodjes met het wapen van Enkhuizen er zich onder de detectoramateurs of in andere verzamelingen bevinden. Ik zou het erg op prijs stellen als deze gegevens (lieft met afbeelding) naar info@loodjes.nl gestuurd zouden worden.

Alvast bedankt,
Alex Kussendrager

* = gebruikte typevermelding volgens www.loodjes.nl

Het wapen van Enkhuizen op een van de oude panden in de stad.

